

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Yeşil Anarşi Nedir?

Bu yazılar, çeşitli yeşil anarşist düşüncelerden toplanmışlardır.

-Black and Green Network-

www.blackandgreen.org

"...Erkeğin tarihine ve Leviathan'a karşı mücadele, yaşamla anlamdaştır; bu onu parça parça hale getiren canavara karşı Biyosfer'in kendini savunmasının bir parçasıdır. Ve mücadele hiçbir anlamda bitmemiştir; canavara yaşayan varlıklar tarafından hayat verildiği sürece bitmeyecektir." -Fredy Perlman

Reddetmenin İdeolojisi

Net olarak şu söylenemez: **'Yeşil anarşist' veya 'anarko-primitivist' ideoloji yoktur.** Anarşistler aslında şu an bulunmayan bir yaşam biçimi olarak tanımlanan bir yaşam biçimine doğru arzu ve eylemleri tarafından belirlenmişlerdir. Anarşi aslında 'anti-otoriterlik' anlamına gelir, ve kolaylıkla görülebildiği gibi, bu da herkese farklı şeyler çağrıştıracaktır. *Hiçbir tek 'anarşist' görüş yoktur.*

Burada kullanılan 'İzmler' geleneksel nedenleri daha büyük bir eleştiriyle tanılamak içindir. Anarşistler egemenlikten ve hiyerarşilerden yoksun ve bütün devlet gücünün ortadan kaldırıldığı bir dünya arıyorlar. 'Yeşil' ön eki, bu otoriter yapıların ne olduğunun bir uzantısına yani teknoloji, endüstriyelizm ve uygarlığın kendisine doğru işaret eder. (bu üç kategoriye bütün 'yeşil anarşistler' başvurmasa da).

İdeoloji, düşüncenin bütün alanlarına kendi bütününü taşıyan katı bir inanç sistemidir. İdeolojinin bir kritiği, eylem ve görüş planı vardır, örgütler ve platformlar tarafından kapsanır vesaire. Yeşil Anarşist eleştirinin bir parçası bu çeşit grupça düşünme geleneğinin bir rol anlayışıdır. Sol, ideolojiye gelecekteki devrimin bir aracı

olarak sıkı tutmaktadır. Bizlerse böyle eksiksiz paketlerin insanların kendi potansiyellerini uyandırmayacağını fakat onlara içindekileri kusmak için yeni bir şeyler çıkardığını düşünüyoruz. Bizler ideolojinin insanları sabit bir devlet altında tutan uygarlaşmış düşüncenin bütününün bir parçası olan bir uygarlık aracı olarak görüyoruz. Çıkarlarımız otomat değil otonom varlıkların dünyasını meydana getirmektedir.

Bu, solculara yeşil anarşistleri örgütlenmiş olmamak ve gevşek bir görüşe sahip olmak gibi eleştiri hakkını doğurmuştur. Bununla birlikte, eğer yeniden dolu varlıklar olursak bunun önemli bir adım olduğunu düşünüyoruz.

Anarşi Demokrasi Değildir

Popülistleri başka türlü ilerletmeyi amaçlamak adına harcanan çabalara karşın, anarşi gerçek anlamıyla demokrasi değildir (her hangi biri istediği kadar onu doğrudan veya sosyal demokrasi olarak tanımlasa da). O yöne dikkati çekme ihtiyacıyla, bu oldukça önemsiz görünmektedir, fakat anarşist retorikte şekillenmiş olan "radikal demokrasiden" daha fazla olarak çoğunluğu görmeden büyük miktardaki anarşist literatüre bakmak

zordur.

Anarşi kelimesinin Yunancasının anlamına bakalım! *an-*, -sız anlamına gelir, ve *arkhos*, hükümdar anlamına gelir. Bu kelimeleri birleştir ve karşına hükümdarsız anlamı çıkacaktır, veya daha yaygın bir dille, her hangi biçimde politik otorite yokluğu anlamı çıkacaktır ortaya.

Demokrasi, ister inanın ister inanmayın, bir yönetim biçimidir. Son ek, *-cracy*, ve ardından gelen Latince kelime *-cratia*, Yunancası *-kratia* güç, kuvvet anlamına gelir ve hükümet veya yasa olarak çevrilir (Yunanca: *demokratia* insanlar + hükümet anlamına gelir [Marks için proleterya diktatörlüğü anlamına gelir]) . Ve burada bir basamak daha inerek, bir hükümetin hükmeden veya belirli insanların bütün sosyal, ekonomik ve politik aktivitelerinin bir aracı veya bir organizasyonu olduğunu söylemek isterim. Öyleyse gördüğümüz gibi anarşi, gerçek anlamıyla demokrasi değildir.

Anarşistler prensipte bütün otoriter kurum ve yapıların tam bir reddini savunurlar. Bütün devletler onları Gezegende ve onun üzerindeki bütün rahatsız etmektedirler. Onlar var olduğu sürece, otonomi olamaz. Bu varoluş sonradan kurulmuştur, ortadan kaldırılabılır.

Yeşil Anarşiler?

Tek başına yeşil anarşi görüşü diye bir şey yoktur ve aramızda muhakkak ki her şeyde olduğu gibi bir çok bölünme vardır. Yeşil anarşistler arasındaki birleştirici prensip güç ilişkilerinin ekolojik olarak yönlendirilmiş bir kavrama gücüdür. Farklılıklar esasen, evcilleşme sürecine bağlı olan tartışmalardan kaynaklanmaktadır. Kapasiteye gereksinimimiz var ve “yeşil anarşizmin” bütün farklı fikirlerini listelemek istiyoruz. **Bu kategorilerin isteyerek değil, basitliklerinden verilmiş olduğunu vurgulamak isteriz. İdeolojik kısıtlamalardan hiçbir çıkarımız yoktur ve böyle özetlerde hiçbir mutlak inancımız yoktur. Belirli eleştirilere ayırt etme işareti sadece basmakalıp nedenlerden dolayı kullanılmıştır!!**

İşte başlıca görüşlerin bazıları;

Anarko-Primitivizm: Bu eleştiri “insan doğası” ve kapasitesine bir bakış olarak yaşam ortaklığı içindeki insanın milyonlarca yıllık vahşi birlikteliğine bakar. Gücün kesinlikle ahlaksızlaştırdığını düşünsek de, bundan şu sonuç çıkar ki, uygar insanın mitine zıt olarak şans verildiğinde insan kötü değildir.

Eleştiri, evcilleştirmenin bugün geldiğimiz noktanın ilk aşaması olduğunu savunur. Anlayışımız şu ki, sadece kapitalist ilişkiler zulm etmezler, ayrıca yerleşik tarım mülkiyete yol açmış ve bu da erkin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu nokta, her şeyin kendi kullanımımız/sömürümüze sunulmuş objeler olduğunu düşündüğümüz bugünkü dünyanın oluşumuna neden

olan başlangıç sürecini göstermektedir.

İddianın bazı başlıca noktaları bu eleştiriye göre bu saklı olan anlamda gizlidir. John Zerzan uygarlığın altüst edilmesi için sembolik düşünmenin ortadan kaldırılmasını gerektirdiğini ileri sürüyor, oysa diğerleri sembolik kültürün daha büyük ve daha farkında olunması gereken bir sorun olduğunu söyler. Her iki görüş de tarımsal yerleşimden daha da geriye gidilmesi konusunda hem fiktirdir.

Uygarlık Karşıtlığı: Bu eleştiri anarko-primitivizm anlayışıyla benzerdir, fakat bütününü oluşturan unsurlar anarko-primitivizmin belirli bir insan/zamanı fazla idealleştirdiğini düşünürler. Bu görüşün geleneği kendisini anarko-primitivizmle aynı kalıba koyulmasını istemezler.

Yeşil Anarşizm: Yukarıdaki iki kategoriye kullanmayanlar için genel bir terim olarak kullanılmaktadır ve kesinlikle hiçbir saf tutarlılığı yoktur ve genel başlık bu grubun tamamı için tasarlanmamıştır.

Bu kategori içindeki fark, uygarlığın yıkıcılığının anlaşılmasını aramak için ne kadar geriye gidileceği sorularında yatmaktadır. Bazıları evcilleştirmenin ve tarımın ekolojik olarak sürdürülebileceğini veya tercih edilebilir olduğunu söyleyebilir. Diğerleri de teknolojinin kendisinin asıl sorun olmadığını ileri sürebilir.

Birleştiren prensip, bir yıkıcı olarak mega-teknolojik Devlet’i anlamakta ve ekolojik bir temelde gizlidir.

Yukarıda bahsedilen felsefik düşüncelerin başka bir etmen tarafından eşlik edilme eğilimindedirler. Yeşil Anarşizm içinde şunları barındırır;

Devrimci Yeşil Anarşistler: Anarşistik bir dünya için araç olarak bir kitle hareketi ve devrim için uğraşırlar ve,

İsyancı Yeşil Anarşistler: Sistemi daha birey temel üzerinde yok etmek amacıyla burada ve şimdi isyan isteyenlerdir.

Burada içten bir bölünme vardır, fakat bu fark birinin bütün uygarlaşmış varlığı yok etme yaklaşımları üzerinde büyük bir etkiye yol açmaktadır.

Büyük bir iddia ardakalmaktadır ki, ikisi de ayrılmazdır ve her hangi bir isyan eylemi uygarlaştırılmış düzene darbe indirmektedir. Bazıları ayaklanmanın devrimin alt yapısını hazırladığına işaret edebilir. Bu iki görüş arasındaki tartışmaya bir örnek olarak, Ted Kaczynski'nin 'Sisteme Yaralanacağı Yerinden Vurun' (Green Anarchy #8) ve Saf Nefretle 'Sisteme Yaralanacağı Yerinden Vurun' , ya bu arada ne yapacağız' (Green Anarchy #9) yazılarını okuyun.

Sosyal Ekoloji Üzerine Bir Not

Sosyal Ekoloji, genel olarak Murray Bookchin ve onun Sosyal Ekoloji Enstitüsü ile ilişkilendirilir ve tipik olarak yeşil anarşinin içinde bir öge olarak tutulur. Black and Green Network, Coalition Against Civilization, 'Bring on the Ruckus' Society, ve Green Anarchy dergilerinin her biri açık bir biçimde bu görüşün anarşiyle ilişkili olmadığını açıkladılar. Bob Black'ın *Anarchy After Leftism* (Columbia: C.A.L., 1998) kitabında ayrıca bu görüşün altında yatan otoriter prensipleri çizmiştir.

Sosyal ekoloji veya özgürlükçü belediyeler öz olarak sadece yeşil bir uygarlık yaratmaya çalışan otoriter, demokratik ütopyalardır. Bizlerin aktif olarak bu günlük yıkıcı gerçekliği reforme etmek ve sürdürmek için uğraşanlarla ilişkide bulunmak için nedenimiz yoktur.

UYGARLIK

Şimdiden uygarlığın son noktasını görüyoruz: evvela, tam egemenlik ve çok geçmeden doğanın yıkımı. Ve, Freud'un önceden kehanette bulunduğu gibi, evrensel nevrozun devleti yaklaşıyor. Paul Shepard insan klonlamayı içeren genetik mühendisliğine atılan adımının ilk adımda yani evcilleştirmede saklı olduğunu söylemişti. Kontrol ve yönetme tutkusu uygarlığın köşe taşıdır. Dünyaya ve yaşama karşı bu yönlendirmenin içsel mantığı üzerinde uygarlık kendi bitimine ulaşmaktadır. Uygarlığın kurulan ruhu, işbölümü veya uzmanlaşmayı yavaş yavaş geliştirmeye başlamaktadır. Nüfuzun haksızlığı çeşitli türde uzmanın etkileyici gücü yolu meydana gelmektedir. Uygarlık yolu, yaklaşık 2 milyon yıl hüküm sürmüş olan doğal anarşi durumuna 10,000 yıl önce son vermiş olan hayvanların, bitkilerin ve kendi atalarımızın evcilleşmesi sayesinde asfaltlanmıştır.

Uygarlıktan önce genelde bol bol yetecek kadar boş zaman, hatırı sayılır cinsiyet otonomi ve eşitliği, doğal dünyaya yıkıcı olmayan bir yaklaşım, örgütlü şiddetin yoksunluğu ve güçlü sağlık ve dinçlik vardı.

Uygarlığın birkaç faydasını sayacak olursak, savaşı, kadınların kontrol altına alınmasını, artan nüfusu, ağır ve sıkıcı çalışmayı, kemikleşmiş hiyerarşileri, ve neredeyse bütün bilinen hastalıkları başlatmıştır. Uygarlık içgüdüsel özgürlük ve Eros'tan tatbik edilmiş bir vaz geçmeyle başlamakta ve ona bel bağlamaktadır. Asla reforme edilemez ve bu yüzden bizim düşmanımızdır.

EVÇİLLEŞME

Evcilleşme 12,000 yıl kadar önce – ilk olarak Yakın Doğu'daki Bereketli İslam Aleminde - başladı. Fakat bu süreç birkaç bin yıl sürdü ve mülkiyet ve iktidar askeri savunmayı ve uygarlığın sosyal kontrol strajisini zorunlu kıldı, bu moderniteye öncülük eden sıradaki ilk hataydı.

Evcilleşme insan türünün diğer yaşam biçimlerini evcilleştirdiği, kontrol ettiği, yetiştirdiği ve genetik olarak değişime uğrattığı bir işlemdir. Ayrıca evvelce göçebe olan insan popülasyonlarının yerleşik bir yaşam tarzına yönlendiren bir işlemdir. Evcilleşmenin ilk şekli, insanının yaşamı kontrol etmesinin hem toprakla hem bitkilerle hem de hayvanlarla totaliter bir ilişkiyi zorunlu kıldı. Oysa gerçek vahşilik halinde, bütün yaşam kaynakları için sınırlı bir biçimde yarışır (i.e. ihtiyacından fazla almak nadiren yaşanır); evcilleşme bu dengeyi ortadan kaldırdı. Evcilleşmiş kırlar (e.g. pastoral topraklar/tarım alanları, ve bazı boyutlara kadar– yine de daha az bir dereceye kadar-- bahçecilik) kırlar üzerinde varolan veya eskiden var olmuş olan kaynakların açık paylaşımının sonunu zorunlu kılmıştır. Evcilleşmiş kırlar "bir zamanlar bunlar herkesindi, ama şimdi benim" söyleminin kullanıldığı yerlerdir. Tartışılabilir bir şekilde bu sahiplik inancı mülkiyet ve gücün meydana çıktığı gibi sosyal hiyerarşinin kurulmasını hazırlamıştır. Evcilleşme sadece kırların ekolojisini özgürden totalitere değiştirmemiştir, evcilleştirilmiş türleri de esir etmiştir. Buğday, mısır, domuzlar ve atlar bir zamanlar doğanın kaosunda özgürce dans ederlerken, iradeleri dışında genlerini harfi harfine çarpıtan insan tutsaklığının kontrolü altına girmişlerdi. Genelde birden fazla çevre, daha az hayatta kalabilme kontrol altına alındı: yaşamdaki en ayakta kalabilir tipteki evcilleştirme doğal dönüşümlü ve daha küçük derecede çalışan bahçecilik uygulamalarıdır. İkinci tür evcilleştirme – insanların kendilerine yaptıkları – göçebe bir biçimde toplayıcılığa oranla insanın kendinden bir çok şey vermesini içerir. Burada, göçebe toplayıcılıktan evcilleşmeye yapılan çoğu değişimlerin otonomik olarak yapılmadığını, kılıç ve silah vurushlarıyla yapıldığı değerli bir bilgidir. Oysa sadece 2000 yıl önce avcı/toplayıcıların dünya nüfusunun çoğunluğunu oluştursa da, şimdi bu %1'dir. Bu gerçek, son vahşi ve özgür insanın kölelik ve yıkıma doğru gittiği hükmünü veren bir kolektifin sonucu değildir.

Evcilleşme yolu, gezegenin her tarafına bir zamanlar özgür olan popülasyonların köleliğinden daha fazlasını istemiştir. Bu popülasyonu ve uygulamanın yaratıcılarını zapt etmek için sayısız patolojiler anlamına gelmektedir. Birkaç örnek çeşitli olmaya beslenmeye fazla günden besinsel sağlıkta bir düşüşü içerir, evcilleştirilmiş hayvan başına hemen hemen 40-60 hastalık insan popülasyonlarına (grip, yaygın nezle, tüberküloz, etc.), kayıtsız şartsız paylaşımına bir son veren ve mülkiyeti değişmeyerek gerektiren ve popülasyonun dengesiz bir şekilde besleyebilmek için kullanılabilen üretim fazlasının kalması, parazitler için ideal ev sahibi çevrenin yükselişi, imhadan kaynaklanan ilk problemler ve bununla ilgili dışkıya yakınlık ve hastalıkların yapay çevre tamponları doğal seçimi gibi nesilden nesile taşınması kapasitesini katar.

ENDÜSTRİYELİZM

Endüstriyelizm - insanların ve doğanın sömürsü ve merkezi iktidar üzerinde kurulmuş olan üretimin karmaşık mekanize sistemlerinin varlığı. Endüstriyelizmin eleştirisi, devletin anarşist eleştirisinin doğal bir uzantısıdır, endüstriyelizm öz olarak emperyalistik, soykırımsal, ekokırımsal ve ataerkildir. Endüstriyel bir toplumu devam ettirmek için, makinelerin yakıtla çalışması ve yağlanması için yenilenemeyen kaynakları elde etmek amacıyla toprakları zaptetmek ve sömürgeleştirmek gerekiyor. Bu sömürgecilik/ emperyalizm ırkçılık, cinsiyetçilik ve kültürel şovenizm tarafından mantıklı kılınmaktadır. Bu yenilenemeyen kaynakları elde etme sürecinde, insanları kendi topraklarında göç etmeye zorlamanız gerekir. Ve insanların makineleri üreten fabrikalarda çalışmasını ya da onları madenlere girip ıkına sıkıla çalışmaya mecbur bırakma ve kendilerini yıkıcı endüstriyel sisteme tabi kılmanın aracı olarak hayatta kalmalarına bağlı olan kaynakları depolamalarını sağlamak için onları esir etmek zorundasınız. Endüstriyelizm büyük çapta bir merkezileşme olmadan var olamaz, çünkü büyük çapta uzmanlaşma olmadan var olamaz; sınıf egemenliği insanları aciz ve kolay sömürülebilir kılarak bilgiden faydalanmalarını engelleyen endüstriyel sistemin bir aracıdır. Bundan başka, endüstriyelizm kendi varlığını sürekli kılmak için kaynakların bütün küreye dağıtılmasını ister ve bu küreselcilik yerel otonomiye ve kendi kendine yeterliliğe zarar verir. Endüstriyelizm özde ataerkildir çünkü esasen yaşam karşıtıdır ve doğasına uygundur. Endüstriyelistin gözünde, kadın ve doğa erkeğin maddi kazancı için sömürülmesi amacıyla vardır. Bu endüstriyelizmin arkasından olan mekanik bir dünya görüşüdür. Bu görüş, kadının köleliğini, imhasını ve kontrol edilmesini haklı çıkarmış olan dünya görüşüyle aynıdır. Her şey apaçık bellidir ki endüstriyelizm sadece insana zulmetmiyor, o aynı zamanda özde ekolojik olarak yıkıcıdır. Endüstriyelizm madencilik ve petrol çıkarma çalışmalarıyla; eko-sistemleri, havayı ve suyu kimyasallarla kirleterek dünyayı kurtana kadar emmek anlamına gelir. İleri Endüstriyel ekonominin omurgası olan nükleer enerji, eğer ortadan kaldırılmazsa yakında bu gezegeni ıssız bir hale getirecektir. Bu ve diğer nedenlerden dolayı, bizler sert bir biçimde endüstriyelizme karşıyız.

TEKNOLOJİ

Teknoloji statik bir biçimden daha fazla anlamı içeren bir işlem veya kavramdır. Bu işlemi yerine getirenler için işbölümü, kaynak çıkarma ve sömürüyü kapsayan karmaşık bir sistemdir. Teknoloji basit aletlerden bir çok bakışta farklıdır. Basit bir alet, şimdiki ortamımız içinde belirli bir iş için kullandığımız bir elementin geçici kullanımıdır. Aletler kullanıcıyı eylemden yabancılaştıran karmaşık bir sistemi kapsamazlar. Teknolojide saklı olan çeşitli biçimlerde tahakküme öncülük eden “aracı bir deneyim” yaratan bu ayrılımdır. Üzerimizdeki tahakküm, her zaman daha fazla teknoloji yaratmayı desteklemeyi, yakıtlamayı, elde etmeyi ve orijinal teknolojiyi tamir etmeyi zorunlu kıldığı gibi yaratılan yeni bir “zaman

kurtarma” teknolojisini arttırmaktadır. Bu, onu yaratan insanlardan ve yaratıcıyla buluş arasındaki güç ilişkilerinin açık bir şekilde Makinenin kendisini desteklemesinden bağımsız bir varlığa sahipmiş gibi görünen karmaşık bir teknolojik sistemin hızla kurulmasına öncülük etmiştir. Teknolojik sistemin atık yan ürünleri hem fiziksel hem de psikolojik çevremizi zehirliyor. Makinenin hizmetinde çalışmış yaşamlar ve Teknolojik Sistem yakıtlarının zehirli atık maddeleri – her ikisi de bizi boğuyor. Teknoloji şimdi kendisini mekanik ve yapay hissi andıran bir şeyle yeniliyor. Teknolojik Sistem, hızla tek başına mekanikverim ve teknolojik genişlemecilik için tasarlanmış olan yeni bir çeşit çevre düzenleyen, kendi momentini tarafından ileriye atılmış gezegene özgü bir enfeksiyon. Bu noktada yöneten sınıfın (Teknolojik Sistemden hala ekonomik ve politik çıkar elde eden) gerçekten kendi “Frankenstein canavarları” üzerinde kontrolleri olup olmadığı sorgulanabilir. Teknolojik Sistem düzenli olarak doğal dünyayı yok eder, öldürür veya emrine alır ve gezegenin kendisinin yenilenmesine veya hatta onunla karşılıklı bir ilişkiye girilmesine izin vermez. Teknoloji makineler için ve teknolojik sistemin karşılaştığı her şeyin mekanikleşmesine çabaladığı bir ideal için bir dünya krizi yaratır. Şayet bizler hizmetçi mekanizmalar veya teknolojinin sayborg uşaklarından daha fazlası olmak istemiyorsak, o zaman onun üzerimizdeki tahakkümünün farkına varmamız ve özgür yaşam biçimlerinin değil makinelerin ihtiyaçları çerçevesinde kurulmuş sistemi parçalara ayırmak için çalışmalıyız.

DEVİRİM

Devrimlerin trajik ironisi, modern zamanlarda başarılı olanların bir çoğunun toplumdaki özgürlük ve otantiklik seviyesini azalttığıdır. Bu, baskı ve sindirmenin kök nedenlerinin anlaşılmadığı, doğanın ilerleme/gelişme/tahakküm tanrısına belki de devrimden önce tam olarak itaat edilmediği durumdur. Devrimlerin şimdiye dek sorgulanmamış kurumları çözmüş olması gerekiyordu. Uygarlık bütün tahakkümlerin ana kaynağıdır: ataerkilliğin, işbölümünün, yaşamın evcilleştirilmesinin, savaşın.

Bu temellere karşı suçlamada ve hareket etmede başarısız olan, teknoloji ve sermayenin bütününü yeniden düzenlemeyi ve reforme etmeyi uman “Devrimciler”, sadece derin bir şekilde uygunsuz olanın sürdürülmesini önermektedir.

Bizim için, kelime yerindeyse sorunun bütününün parçalanması gerekiyor.

SOLCULUK VE LİBERALİZM

Son zamanlarda iki ana değişime doğru başarısızlığı uğramış ve tükenmiş araçlar veya yaklaşımlar liberalizm ve solculuk olmaktadır.

Liberal veya reform görüş açısı hakkında daha ne söylenebilir ki? Toplum ve biyosfer ebediyen fakirleştirilirken ve harap edilirken, zaman ve enerjinin önemsiz kırıntıların izinde harcanması sonsuz bir mazoşizmdir. Neredeyse bütün pasifistleri içinde barındıran bütün liberal partiler her yerde derinleşen krizler konusunda bir inkara başlamışlardır. Bazıları görünüşe bakılırsa yanlış olanın derinliği ve kapsamına asla gözünü açmayacaktır. Onların sıkıca sarıldığı sadık seçmenleri ve geri dönüşümcüleri aşikar olarak yanlış olan şu iddiayı dile getirir; bütün yıkıcı sistem nasıl olsa düzelcek ve yaşama hizmet edebilecek.

Liberalizmden ayrılabilen Sola gelince, bizler onu itibardan fazla düşüğünü ve sonunun geldiğine inanıyoruz. Birey ve doğa açısından onun evrensel olarak başarısızlığa uğradığını görüyoruz.

Temel olarak iki biçimde ortaya çıkmaktadır. İlki daha radikal hedeflerin kitleleri cezpt etmek için onlardan saklandığı açık bir şekilde reformist olanıdır. Manipülasyon ve şeffaflığın yokluğu (Yeşil Parti) Solculuğun bu görüşünü temsil eder. Açık olarak radikal biçimi tam otoriterliktir ve tarihteki her örnekte bu ispatlanmıştır. Sözde “küçük k” komünistler asla her yerde reddedilmiş olan bu kalıptan kurtulamazlar. Solculuk nesli tükenmeye yaklaşmıştır, en yakın zamanda da olacaktır.

Anarşistler sola tutunduğu ve kendilerini o terimlerle (anarko-sendikalistler) tanımladığı sürece hiçbir yere varamayacaklardır. “İlerleme” gibi teknoloji, üretim, hiyerarşi, hükümet, ekolojik yıkım, ve görüşler hala solla özdeşleşmiş olanlar arasında sorgulanmamaya devam edilmektedir. Amerikan tarihinde, Sol, en elverişli durumlarında bile, berbat bir şekilde başarısızlığa uğramıştır ve bugünkü başarı ihtimali bile şimdi herkese bu sicille tanındığından daha kötüdür. Herkes farklı bir şeyin gerekliliğini biliyor.

NÜFUS

Dünya nüfusu dengesizdir; bu sorunun üstesinden gelecek bir strateji öne sürmüyoruz, sadece bilinmesi gereken durum hakkında bilgi olduğunu düşünüyoruz. Evvela, yaklaşık son 200 yılda insan nüfusu büyüme eğrisi normal memeli “s” şeklinden daha çok virüsün yol açtığı “j” şeklini almıştır.

Aslında bunun anlamı popülasyonun ekolojik olarak öldürücü oranda dramatik olarak artagelmekte olduğu ve bu artış eylemi daha çok virüs yayılmasına benzemektedir. (hem virüs hem de ev sahibi ölene kadar ev sahibini tüketmek gibi). Eski sosyal hareketlerin ne göz önünde tutmuş olduğu ne de göz önünde tutmak için araçları olduğu çok ciddi bir gerçekliktir.

Şimdi bizim bunu anlamamız için bir çok aracımız var ve

popülasyon problemi bir çok problem gibi ileride olacak devrimden sonraya gün keserek ertelenebilecek bir konu değildir. Bu soruna hitap etmek, bununla birlikte, nüfus kontrolü araçlarını planlamayla eşit sayılabilir; daha doğrusu nüfusun farkındalığı anti-otorite bir yaklaşım olurdu. Çünkü anarşistler olarak bizler dünya popülasyonu üzerine “hayatta kalınabilir” sayıları empoze etme araçlarını aramıyoruz, bizler üzerinde temellenilmiş anti-otoriter ve otonom eylem için problemin anlaşılmasını ve anlaşılmasını neşretmeyi seçiyoruz. Nüfus sorununa yaklaşmak için gereken bağlamın anlaşılmasıdır. Bu nüfus başına tüketim alışkanlığı, var olan biyolojik bölgeler dünya popülasyonunu kapsayabilir. Yeşil anarşistlerin buna özel önem göstermesi tüketim alışkanlıkları ve her iki sayıdaki insanın yerel limitlerinin bağlamının anlaşılması olabilir.

Olduğu gibi ayakta daha çok kalamayacak olan popülasyonların gerçek rakamlarla baş edecek durumları yoktur, bu daha çok kültür davranış sorunudur. Milyarlarca tarımsal çiftçi – dünya nüfusunun yarısı -- bir çok yerde ormansızlaşma ve toprağın verimsizleşmesinden sorumluyken, ekolojik dönemlerde, kentleşmiş ve ilk “dünyanın” kültürel davranışı (i.e. tüketim alışkanlıkları) tarafından yapılmış yıkımdan çok daha az etkilemektedir. Bugünkü popülasyonun kontrol dışı olduğu ve iflase gittiği doğruyken, kabahat sadece tek başına sayılarda değil ekolojik yıkımdan en fazla sorumlu olan popülasyonlarda aranmak zorundadır. Bu bağlamda, kabahat, durdurulması gereken popülasyondan daha fazlasındadır; dünyadaki endüstriyelleşmemiş popülasyon büyüme merkezlerine bir çok kere yıkıcı etkisini gösteren davranışları olan kültürlerdir.

Eninde sonunda, endüstriyelleşmiş Kuzey, sakinleri dünya nüfusunun yarısından farklı olarak toprak temelli bir hayatta kalmanın bilgisini kaybettiği gibi diğerlerinden daha fazla ayakta kalamamanın bedelini ödeyecektir. Anti-otoriterler olarak, otonom popülasyonların ve otonom toplulukların kendi ortalamasında yaşayacaklarını umuyoruz ve emperyalizmin, kapitalizmin ve küreselleşmenin üçüncü dünyada neden olduğu dengesizliklerin, bir kere endüstriyel sistem gittiğinde ve gezegendeki yerlilerin ellerinden alınmış ve kaybedilmiş yaşamlarına dönmesiyle hızla biteceğine inanıyoruz. Ve bu dışsal otorite veya ulus-devlet üzerinde değil, kolektif otonomi ve ekolojik farkındalık üzerinde temellenecektir.

YERLİ DAYANIŞMASI

Toprağın asıl sakinlerinin gerçekliğine hitap etmeyen devrimci bir hareket başarısızlığa mahkumdur. Geçmiş devrimci hareketlerin özgür, eşit bir toplum yaratma girişimlerinde berbat bir şekilde başarısızlığa uğradığı nedenlerden birinin yerli insanların ayrılma, özerklik ve kendi kendini yönetme haklarına dair konulara yeterince eğilememeleri olduğuna inanıyoruz.

Yerli toplumlarla eşit ilişkiler yaratmaya ve onların kendi otonomileri için mücadelelerine yardım etmeye girişmeyen hareketler o toplumların desteğini asla alamayacaklardır. Esasen, eğer sözümona “devrimci” hareketler sömürgesizleştirme konusuna eğilmezlerse, muhtemelen Yerli insanların marjinalleşmesine ve bize düşman olmalarına sebep olacağız.

Devletçi komünizm hareketleri yerli hareketlere karşı kesin olarak soykırımcı olmuşlardır. Bu hareketler, yerli insanlara sosyal evrim ve endüstriyel ilerleme yolunda “pre-kapitalist” eserler gözüyle bakmaktadırlar. Rusya’da, Çin’de, Vietnam’da, Nikaragua’da, Peru’da, Kolombiya’da ve başka yerlerdeki baş devletler ve “devrimci”-“komünist” devletler altında yerli insanların yüz yüze geldiği şartlar, kapitalist devletler altında karşılaştıkları zulmedici koşullardan çok asgari bir düzeyde farklı olmuştur.

Anarşist hareket, komünistlerle yerlilerin kontrol altında tutulması tarihini paylaşmamaktadır, fakat anarşistler yerlilerin gerçekliklerine eğilmeyi büyük ölçüde becerememiştir. Bu aşırı derecede büyük bir talihsizliktir çünkü anarşist hareket doğal müttefiklerini Yerli özerkliği hareketinde bulmaktadır. Bir çok anarşist Yerli sorunlarını “nasyonalist” ve bu yüzden dekonu dışı görmektedir. Bu büyük ölçüde kusurludur çünkü bu fikir, bir koloniye ait güce karşı eylem yapan her hangi farklı bür kültürün “nasyonalist” olduğunu da içine alır. Bazı yerli hareketleri doğrusu milliyetçidir- ulus devlet fikrinden çok, kendi biyolojik-ortamında özgürce var olabilme hakkına sahip olan ayrı gelenekleri olan farklı bir kültür açısından yaklaşmaktadırlar. Yerli insanların kendi özerkliklerini ilan etme çabaları desantralizasyon için anarşist istekle çoğu kez tamamen tutarlılık göstermektedir. Bizim hareketimiz, Yerli insanların mücadelesinin kendilerini zulmün düşmanı olarak gören herkesin büyük önem göstermesi gerektiği bir konu olduğunun farkına varması gerekiyor. Yerli insanlar devlete, endüstriyel genişlemeye, şirketsel sömürüye karşı mücadeleye her zaman angaje olmuştur. Onlar doğal dünyayla diğerlerine göre uyumlu bir ilişkiyi korumuş olan tek topluluklardır. Onlar statükoya karşı etkileyici savaşlar açmayı sürdürmektedirler. Bu mücadeleler çoğu kez, keyfi olarak konulan yasaları ve Devletin koyduğu kuralları reddetmenin, insan ve hayvanların refahını tehdit eden endüstriyel gelişmeleri durdurmanın ve şirketleri kutsal topraktan çıkmaya zorlamanın aracına sahiptirler. Bu konular anarşizmle tamamen tutarlılık göstermektedir ve burada samimi anarşistler, radikal ekolojistler ve Yerli insanlar arasında güçlü ittifaklar için bir potansiyel görmektedir. Yerli insanlarla anarşistlerin dayanışması bir birine her hangi bir şekilde veya biçimde benzemek zorunda değildir- Yerlilerle dayanışmanın yerlilerin geleneklerini çalmaktan ve kişisel kazanç ve kar için onları sömürmekten meydana geldiği fikri olan “New-age” kültürel kendine mal edicilerin dayanışması

kötü bir örnektir. Daha doğrusu, Yerlilerle anarşist dayanışma samimi, somut ve en önemlisi eşitlikçi olmak zorundadır. Desteğimiz onlar tarafından hoş karşılandığında, bunu kabul edip onlarla sömürgeci egemenliğe karşı mücadelenin ön saflarında birleşmeliyiz.

EKONOMİK SABOTAJ

Bir çok isyancı anarşistin, stratejik konuları ahlaki boyuta indirerek kendilerine mülkiyete zararın ve ekonomik sabotajın “şiddet” olduğunu ve böylece kendi düşmanını tanımlayanların ve onların kurallarına karşı ayaklananların nefetini kontrol eden liberallerle enerji tüketen retorik tartışmalara girişmeleri hayret vericidir. Mülkiyete saygı, bazılarımızın reforme etmek değil yıkmak konusunda ciddi olduğu sistemin değerlerine ve kapitalizme sadakati gösterir. Biliyoruz ki, düşmanımız mülkiyete tapmakta ve gücünün kaynağı –yarattıkları dünyada–kendi çalınmış mülkiyet ve zenginliği olmaktadır ve sistem bize zulm etmek için her ne kullanıyorsa ona saygımız yoktur. Eğer bizler bu toplumun hapsinin dışından hapisanenin içten yıkılmasına kalkışıyorsak, eğer hala zaman varken düşmanlarımızın üzerine gitmeye hazırsak, öyleyse onlara zarar verecek bir şekilde vurmamızdır ve oy vermeye veya barış nöbetleriyle asla başarılamayacaktır. Düşmanımız – endüstriyel mega-makine – tamamen yok edilebilmesi için zayıflatılmalıdır ve bu da etkili bir şekilde, Sistemin anahtar stratejik basınç noktalarına endüstriyel kanserin kendisini yarma ve yenileme yeteneğini zayıflatmak maksadıyla acımasızca sakatlayan vuruşlar indirerek başarılabılır. Earth Liberation Front gibi hareketler ekonomik sabotajın belirli endüstrilerin engellenmesinde etkili olduğunu ispatlamışlardır; görevimiz şimdi bu sistemi toptan engellemektir.

DEVİRİMCİ ŞİDDET

Çoğumuz kendimiz ve yaşamın geri kalanı arasında barışçıl ve uyumlu bir varoluş için çabalarken, bugün içinde yaşadığımız bağlamın farkında olmak önemlidir. Dünya insanının çoğu, “uygarlaşmadığı” veya “modernleşmediği” için değil, sözde “birinci dünya” güçlerine bağımlı olarak işgücü olmaya zorlandıkları için işler acısı koşullar altında yaşamaktadırlar. “Birinci dünyada” yaşayan bizler de bu kokmuş sistemden mustaribiz. Aşırı yabancılaşmayla, fiziksel bozulmayla, psikolojik sapmayla, ve ruhsal boşlukla birlikte, hızla tek yollu bir kötü sonuca doğru yöneldiğimiz konusunda bir tereddütümüz yok. Söylemek gereksiz olsa da, ekolojik çöküşün eşliğinde olduğumuz inkar edilemez bir gerçektir. Bu söylemiş olarak, bu durum için sorumluluk almamız ve hemen eyleme geçmemiz önemlidir... anlayacağımız gibi zaman hızla ilerliyor.

Devrimci bir anarşist olmanın esas ayaklanma veya tanıtım ve özgürleşme amacıyla ayaklanma fikridir. Bu bir çok biçim alabilir, fakat tahakküm sistemlerinin reformu devrimci olarak görülemez. Anarşistlerin yaptığı

eylemlerin şiddetsiz olacağı düşünölmüş olabilirken, direnişimiz üzerinde koyulmuş hiçbir kısıtlama yoktur. anarşistler olarak, nasıl direnmeyi seçeceğimizi sınırlayan her hangi bir ideolojiyi ve felsefeyi reddetmeliyiz. Otoriteyle fiziksel etkileşim pasif ve sembolik olanın ötesinde hareket etmeyi gerektirir. Aslında, bir çok anarşist devrimci şiddeti zulme karşı doğal ve zorunlu bir tepkime olarak kucaklamaktadır. Doğal dünyada her hangi bir yere bakarsak, kendini müdafanın içgüdüsel olduğunu görürüz. Buna varsayımsal idealler tarafından engel olunamaz. Aşırı ayrıcalığın bir yerinden kaynaklanan ideolojik sınırlamalarını sorgulamak önemlidir. Gezegendeki çoğu insanın tahakküme karşı en “erdemli” yanıtın ne olması gerektiğine karar vermeleri için rahatlıkları yoktur ve çoğu kez kararlar yaşam ve ölümdür. Bu bireysel bir düşünce veya ideolojik bir rotüş sorunu değildir; bu “yap ya da öl”dür. Bu herkesin şiddetli direnişle meşgul olması gerektiği söylemek değil, var olduğunu, bir çok durumda doğrulanabileceğini ve kınanmaması gerektiğini söylemektir. Çeşitli biçimlerdeki Devrimci şiddet, sistemin kurumlaşmış şiddetine karşı zorunlu bir yanıt ve bütün yaşamın devamı için zorunludur. Evet, uygarlık dediğimiz bu ölüm yolculuğunun neden olduğu yaraları iyileştirmemiz gerekiyor, fakat iyileştirme süreci sadece zalimler tarafından verilen yaraları durdurabilecek duruma gelene kadar başarılı olabilir. Franz Fanon’un ileri sürdüğü gibi, zalimin fiziksel olarak kaldırılmasive isyan eylemi arasındaki bağlantıda derinleşme ve ayrıca bir çeşit katarsis vardır. Bazıları hepimizin bir silahın ucuna baktığımız gerçeğini görmekten kaçınsa da, silah tam burnumuzun ucundadır ve kendi savunmamız ve kurtuluşumuz için ona cevap vermek zorundayız.

TEMELLERİN ARKA PLANI

Geçmişte neyin işlediğini bildiğimiz üzerinde temellenerek, bir çok anarko-primitivist (AP’ler) desantralize otonom köy benzeri toplumların endüstriyel ötesi bir geleceği tasavvur ederler. Barınma kolektifleri, halk bahçeleri, free schools, takas şebekeleri ve halk merkezleri insanların karşılıklı yardımlaşma için böyle ağları yaratmaya başlayabileceği önemli örneklerdir. Ekolojik ayakta kalmanın doğal olarak “toplumsal devrimden” sonra geleceğini sanmak asla yeterli değildir. Ayakta kalabilirliğin çoktan var olduğunu varsaymak zorundayız. Vahşi köklerimize geri dönme ve otorite ve tahakkümü yok etme mücadelemiz tek mücadeledir.

Bazı AP’ler sadece avcı-toplayıcı köklerimize geri dönebildiğimiz zaman özgür olabileceğimize inanırlarken, diğerleri vahşi yiyecek toplayıcılığını ve uygun teknolojilerin, perma-kültürün ve doğal çiftçilik metotlarının bir çeşit harmanını endüstriyel ötesi toplumlar için iyi modeller olarak görmektedirler. Perspektiflerdeki bu farklılıklara karşın, AP’ler mega-teknoloji ve endüstriyelizm olmayan bir geleceğin zorunluluğunda hem fıkirdirler.

Yeşil anarşist ve anarko-primitivist düşüncenin tek bir bütün uygulanabilir tarihi olduğunu söylemek yanlış olur, fakat bunları buraya koyarak insanların bazıılarımızın nereden geldiği ve nelerden etkilendiği konusunda bir fikir sahibi olmalarına yardımcı oluyoruz.

Kişisel ilgimizin çoğu yaşamlarımızdan ve uygarlıkta yaşarken karşılaştığımız problemlerden gelmektedir. Bu hiddet ve tiksintiye karşı problemlerimizin sadece bizi kapsamadığını, uygarlık altında yaşayan herkese bulaştığını düşünöyoruz.

Bizim yeşil anarşist/anti-uygarlık eleştirilerimiz için önemli olarak gördüğümüz kitapların listesi için [kara ve yeşil kaynakça](#) ’nın incelenmesini öneriyoruz.

Yeşil Anarşinin Kökenleri

Anarko-primitivist eleştiri, anarşistik bir devlette yaşamak gibi doğal dünyayla birlikte milyonlarca yıllık insanın birlikte var olduğuna ve şimdiye kadar da var olan tek yaratık olduğuna işaret etmektedirler. Öyleyse yeşil anarşinin kökenleri devletin kökenlerine kadar uzanmaktadır. Anarşi, her ne kadar, belirli bir takım ilişkiler olmasa da, sadece Devlet veya hiyerarşik/güç ilişkilerinin yokluğunu işaret eder. Yeşil bu yaşam biçimini mümkün kılmaya çalışan ekolojik bir hayattan bahsetmektedir. Sadece dünyayla denge içinde yaşayarak var olabiliriz, bu dengeyi kırmak bizi şu an neredeysek o hale getirir.

'Yeşil Anarşinin' kökenleri boyutları açısından küçük değildir. Uygarlaşmış yaşama zorlanan ve onu reddeden insanlar aynı kaotiği dışa vurmaktadır ve vahşi yaşam özgür ve otonomik bir biçimde yaşamayı yaptırmaya çalışmaktadır. Anarşi zor gibi ona karşı hareket edene karşı gelecektir. Bizler, bilgimize göre terim bugüne kadar kişisel olarak kullanılsa da yeşil anarşist üzerinde düşünebiliriz. Köklerimizi burada aramakta, çıkarlarımız esasen bugünkü yeşil anarşist çevreye ilham vermiş olan bilinçli anarşist direnişçilerde olacaktır.

Kızıl ve Yeşil Anarşist Ayrılığı

Anarşist çevrede olan bir problem anarşistler olarak hepimizin aynı şey için çalıştığımız fikridir. Devlete karşı olmamız aynı zamanda aynı şeyleri de düşündüğümüz anlamına gelmez. "Kızıl" anarşi, tarihsel ve toplumsal tanımlanmış olarak uygarlığı reforme etmek ve hatta hiper-teknolojik uygarlığın bugünkü durumunu daha da geliştirmek gibi Solcu amaçları hedefleyen bir hareketten söz etmektedir. Bu düşünce, kapitalist/üretimci sömürünün gücü altındaki ik dünya uluslarından çıkmaktadır. Bu düşüncenin birincil düşünürleri ve aktörleri üretim araçlarını ele geçirmek ve toplumu yeniden yapılandırmak ve özel mülkiyetin ortadan kaldırılması için uğraşmışlardır. Yeşil anarşistler sadece

çalışma ve sömürü gibi kurumları gerektiren öz olarak yıkıcı endüstriyelizmi reforme etmeyi ve devam ettirmeyi umud etme düşüncesinin bütününü suçlamıştır. Bizim gözümüzde, uygarlık ekolojik olarak yıkım yaratan bir süreçtir, ve var olduğu sürece, otonomik ve sağlıklı bir yaşam biçiminin önünde duracaktır.

"Yeşil" anarşi ekolojik olarak otonomi ve kendi kendini tayin anlayışından söz etmektedir. Çıkarımız, gezegen üzerinde geriye kalan yaşam üzerindeki birkaç kalıcı etkiye müsaade veren yıkım araçlarını ortadan kaldırmakta yatmaktadır. Uygarlık, kendi doğasına göre, sentetik gerçeklik ve olanaksız ütopya için geleceğe bakan insan merkezli moddaki bir yaşam tarzının karşısında duran toplum yaşamının aksamasını gerektirir.

Anlaşmazlıklar burada sadece konularda değildir. Her hangi bir soyut felsefe türü için kişilere karşı çıkmıyoruz, bizler yıkımın bu biçimini sürdürmek isteyen insanlarla, vahşi yaşamla yeniden ilişkiye geçmeye çalışan ve bütün yaşamın kaotik akışında akmasını isteyen insanlar arasındaki muazzam farklılıkların farkındayız. Temeldeki bu farklılık her iki tarafta bitmek bilmeyen ileri geri tartışma ve münakaşalara neden olmuştur. Muhakkak ki hepimiz birbirimiz hakkında izinsiz konuştuğumuzda suçluyuzdur, fakat bu bizlerin aynı şeyin arkasında olduğumuz anlamına gelmiyor. İsyanın çıkarlarında, bu farklılıkların farkında olmayı ve ilerlemeyi umud ediyoruz. Bizler yaşamın bu biçimini ortadan kaldırmak için çabalıyoruz ve bizler yok eden bir şirkette veya güler bir yüzle veya uzun bir ölçekte çalışan bir işçi kooperatifi arasında hiçbir fark görmeyeceğiz. Bizler vahşi yaşam ve yaşamla yeniden ilişki kurmak için varız ve ileride bütün soyut ve yapay bölünmelere karşı duracağız.

William Blake: İlk Yeşil Anarşist Mi?

Anarşist çevre kendi köklerini William Goldwin'de keşfederken, bizimkisi de Godwin'lerin yakın bir arkadaşı ve etkili şair ve artist olan William Blake'te (1757-1827) yatmaktadır. Godwin'lerin yaklaşımı sosyal eğilim içinde ekonomik bir liberter çizgideyken Blake bütün teknolojik-endüstriyel uygarlığın sadece yıkım yaratacağının

farkındaydı.

Blake ve Godwin, hepsi Fransız ve Amerikan Devrimlerinden etkilenmiş olan küçük bir entelektüel çevrenin parçasıydılar. Blake bu devrimlerden doğru ortaya çıkan sonuçlar ve etkiler tarafından hayal kırıklığına uğratıldı, ve bunu ilerideki eleştirileri ve amaçları için bir arkaplan olarak kullandı. Onun anarşist görüşleri dünyası John Milton'un *Paradise Lost* (Blake, Özur Ruh ve Ademoğlu Kardeşleri çizgisi boyunca dinsel bir mezhebi savunuyordu: yasaları ve otoriteyi kurumsallaşmış din ve kültür kadar reddetmesine neden olacaktı) kitabından şiddetle etkilenmişti. Onun devrimci görüşü Godwin'in Liberter anarşizmi, Mary Wollstonecraft'ın ataerkillik eleştirisi (Godwin ve Wollstonecraft anti-teknolojik bir roman olan *Frankeştayn*'ın yazarı ve şair Percy Shelley'le kaçıp evlenen Mary Shelley'e hayat verdiler) ve Thomas Paine tarafından daha da genişledi.

Blake liberter anarşizmi alken uygarlaşmış ve somut gerçekliğin toplam eleştirisi içine taşıyacaktı. Peter Marshall'ın kısa biyografisine göre (*William Blake: Hayalci Anarşist*, Londra: Freedom, 1994.): "O evrensel yasalar tarafından idare edilen hareket halinde bir konu olarak yüzeysel bir dünya sunan Newton'un rasyonalizmini, Bacon'un deneyselmeciliğini, Locke'un duygusalcılığını reddetmiştir. Onlar için dünya tartışılabilir, ölçülebilir ve sınıflandırılabilir sınırlı bir nicelikten ibarettir. Blake, o zamanların baskın dünya görüşü tarafından şekillendirilmiş olan mekanik felsefesinin algılama amacının beyni, gözlemlenen şeyden gözlemciyi ayırmanın ana hatasını yapmasından dolayı suçlu bulunmuştu. " (pg. 21) Blake'in şiir antolojileri ve düz yazıları ileride onun anarşist görüşünü inceleyecek ve "kayıp cennete" dönmeyi umut eden sanatı kadar geniş ölçüde elde edilebilir ve tavsiye edilir.

"İçgüdüsel" sitesinden alınmıştır:

www.geocities.com/yesilanarsi

Yabanıl samizdat

<http://members.lycos.co.uk/yabanil>